

Občina Hrastnik
Pot Vitka Pavliča 5
1430 Hrastnik

REALIZACIJA
AKCIJSKEGA NAČRTA
ZA NEODVISNO ŽIVLJENJE INVALIDOV
V OBČINI HRASTNIK
2023 - 2026
V LETU 2023

Hrastnik, junij 2024

KAZALO

UVOD	3
1 OZAVEŠČANJE IN INFORMIRANJE	3
1.1 MNOŽIČNI MEDIJI	3
1.2 DRUŠTVENE TISKOVINE	4
1.3 SEJMI, TRŽNICE IN PRIREDITVE NEVLADNIH ORGANIZACIJ	4
1.4 OMARICE ZA OBVEŠČANJE	4
1.5 INFORMIRANJE ČLANSTVA	5
1.6 OZAVEŠČANJE INVALIDOV	5
1.6.1 <i>Evropska kartica ugodnosti za invalide</i>	5
1.7 PODPORA OBČINE HRASTNIK DRUŠTVENIM PROJEKTOM	6
1.8 VZGOJNO IZOBRAŽEVALNI ZAVODI	6
2 BIVANJE IN DOSTOPNOST	7
2.1 VKLJUČEVANJE INVALIDOV V SPREJEMANJE ODLOČITEV	7
2.2 ODPRAVLJANJE ARHITEKTONSKIH OVIR	7
2.3 OZNAČEVANJE PARKIRNIH MEST ZA INVALIDNE IN TEŽJE GIBLJIVE OSEBE	7
2.4 MULTIMODALNA MOBILNOST OSEB Z RAZLIČNIMI OVIRANOSTMI	7
3 VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE	8
3.1 VRTEC HRASTNIK	8
3.2 OSNOVA ŠOLA NARODNEGA HEROJA RAJKA HRASTNIK	8
3.3 SREDNJEŠOLSKO, VIŠJEŠOLSKO IN VISOKOŠOLSKO IZOBRAŽEVANJE	8
3.4 ORGANIZIRANA PREDAVANJA	9
4 DELO IN ZAPOSLOVANJE	9
4.1 PODPORA ZAPOSLOVANJU INVALIDOV	9
4.2 SPODBUJANJE INVALIDOV	10
5 FINANČNO-SOCIALNA VARNOST	10
5.1 OBČINA HRASTNIK	10
5.2 CENTER ZA SOCIALNO DELO ZASAVJE – ENOTA HRASTNIK	11
5.3 DOM STAREJŠIH HRASTNIK	11
5.4 DRUŠTVA, KI SO POVEZANA Z DELOM Z INVALIDI	12
5.5 ZBIRANJE SREDSTEV ZA HUMANITARNE IN DOBRODELNE NAMENE	12
6 ZDRAVJE IN ZDRAVSTVENO VARSTVO	13
6.1 ZDRAVSTVENI DOM HRASTNIK	13
6.1.1 <i>Ambulantna dejavnost</i>	13
6.1.2 <i>Referenčna ambulanta</i>	14
6.1.3 <i>Ambulanta za oskrbovance Doma starejših Hrastnik</i>	14
6.1.4 <i>Patronažna služba</i>	14
6.1.5 <i>Reševalna služba</i>	14
6.1.6 <i>Zdravstvena vzgoja za odraslo populacijo</i>	14
6.2 REHABILITACIJSKI PROGRAMI DRUŠTEV	15
7 KULTURNO UDEJSTVOVANJE IN DRUŽENJE	16
7.1 KULTURNO UDEJSTVOVANJE	16
7.2 DRUŽENJE	18
8 ŠPORT IN REKREACIJA	19
8.1 PODPORA ŠPORTU IN REKREACIJI INVALIDOV	19
8.2 ŠPORTNI IN REKREACIJSKI PROGRAMI DRUŠTEV	19
9 VERSKO IN DUHOVNO ŽIVLJENJE	21
9.1 OBISKI VERSKEGA DELAVCA	21
10 SAMOORGANIZIRANJE INVALIDOV	21
10.1 PODPORA SAMOORGANIZIRANJU INVALIDOV	21
10.2 PROGRAMI DRUŠTEV IN INSTITUCIJ	21
11 STARANJE Z INVALIDNOSTJO IN MEDGENERACIJSKO SODELOVANJE	21
11.1 PROGRAM STAREJŠI ZA STAREJŠE – STAREJŠI ZA VIŠJO KAKOVOST ŽIVLJENJA DOMA	21
11.2 MEDGENERACIJSKO SODELOVANJE	23

UVOD

Občinski svet občine Hrastnik je na 7. redni seji, 28.9.2023, sprejel Akcijski načrt za neodvisno življenje invalidov v občini Hrastnik za obdobje 2023-2026. Sprejetje tega dokumenta je predstavljalo osnovo za nadaljnje delo Sveta za invalide pri Občini Hrastnik in pripravo Operativnega načrta za neodvisno življenje invalidov v občini Hrastnik za leto 2023.

Operativni načrt za leto 2023, ki ga je Svet za invalide pri Občini Hrastnik sprejel na 2. seji, 24.10.2023, vključuje zaradi omejenega časa za izvajanje konkretnih ukrepov v letu 2023 predvsem priporočila ter tudi natančno opredeljene naloge in nosilce, ki so določeni za izvedbo teh nalog.

Realizacija akcijskega načrta za neodvisno življenje invalidov v Občini Hrastnik za obdobje 2023-2026 v letu 2023 je namenjena pregledu izvedenih priporočil in nalog, določenih z Operativnim načrtom za neodvisno življenje invalidov v Občini Hrastnik za leto 2023. Svet za invalide pri Občini Hrastnik bo z Realizacijo akcijskega načrta za neodvisno življenje invalidov v Občini Hrastnik za obdobje 2023-2026 v letu 2023 seznanil župana, Občinski svet ter Zvezo delovnih invalidov Slovenije.

1 OZAVEŠČANJE IN INFORMIRANJE

1.1 Množični mediji

Vse organizacije in institucije, ki so povezane z delom z invalidi, so obveščale javnost o svojem delu in invalidski tematiki preko različnih medijev.

Društvo invalidov Hrastnik

Društvo invalidov Hrastnik je obveščalo svoje člane in širšo javnost o svojih aktivnostih preko:

- regionalne radijske postaje Radio Aktual Kum,
- regionalne televizijske postaje ETV,
- občinskega glasila Hrastov list,
- zasavskega časopisa Savus,
- spletnega časopisa Savus (www.savus.si),
- spletnega informatorja Zasavske onlajn novice (www.zon.si),
- spletne strani DI Hrastnik (www.invalidi-hrastnik.si),
- spletne strani Zveze delovnih invalidov Slovenije (www.zdis.si),
- spletne strani Občine Hrastnik (www.hrastnik.si).

Društvo Sožitje – društvo za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju Hrastnik

Društvo Sožitje – društvo za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju Hrastnik je obveščalo svoje člane in širšo javnost o svojih aktivnostih preko:

- svoje spletne strani (www.sozitje-hrastnik.si),
- svoje strani na facebook,
- spletne strani Občine Hrastnik (www.hrastnik.si),
- občinskega glasila Hrastov list.

Društvo diabetikov Hrastnik

Društvo diabetikov Hrastnik je obveščalo svoje člane in širšo javnost o svojih aktivnostih preko:

- svoje strani na facebook,
- spletne strani Zveze diabetikov (www.diabetes-zveza.si)
- spletne strani Občine Hrastnik (www.hrastnik.si),
- občinskega glasila Hrastov list.

Društvo upokojencev Hrastnik – program Starejši za starejše

Z ozaveščanjem o programu Starejši za starejše – Starejši za višjo kakovost življenja doma širša javnost spoznava pomen programa in posledično se upravičenci (starejši od 69 let) lažje odločijo za morebitno vključitev v program in sprejemanje različnih oblik pomoči, ki jo nudijo prostovoljci. Prispevke o programu in opravljenem delu društvo objavlja preko:

- spletne strani Društva upokojencev Hrastnik ([www. https://du-hrastnik.si](http://www.https://du-hrastnik.si)),
- spletne strani Občine Hrastnik (www.hrastnik.si),
- občinskega glasila Hrastov list,
- zasavskega časopisa Savus,
- spletnega časopisa Savus (www.savus.si),
- spletnega informatorja Zasavske onlajn novice (www.zon.si).

1.2 Društvene tiskovine

Društva, ki so povezana z delom z invalidi, so ob zaključku leta izdala brošure o svojem delu ali letne preglede izvršenih aktivnosti v obliki biltena oz. letopisa:

Društvo invalidov Hrastnik

Društvo invalidov Hrastnik je izdalo kar 2 biltena:

- Letni bilten s pregledom dogodkov preteklega leta (200 izvodov),
- Bilten ob 50-letnici društva (200 izvodov).

Letni bilten je društvo razdelilo članom na zboru članov, jubilejni bilten na slavnostni proslavi ob 50-letnici društva. Oba biltena sta vsem dostopna tudi na sedežu društva ter na društveni spletni strani (www.invalid-hrastnik.si).

1.3 Sejmi, tržnice in prireditve nevladnih organizacij

Društva so širšo in strokovno javnost seznanjala z invalidsko tematiko na organiziranih tržnicah in ostalih prireditvah nevladnih organizacij.

Društvo invalidov Hrastnik

Širšo in strokovno javnost je DI Hrastnik seznanjalo z invalidsko tematiko tudi na:

- Tržnici hrastniških društev, organizacij in malih podjetij, ki poteka v sklopu Poletnega festivala Knjižnice Antona Sovreta Hrastnik (12.6.2023),
- Festivalu stekla in zasavske kulinarike - Funšterc (9.9.2023).

1.4 Omarice za obveščanje

Omarice za obveščanje o invalidski tematiki so na pobudo Sveta za invalide pri Občini Hrastnik nameščene v Hrastniku, na Dolu pri Hrastniku in v Podkraju. Omarica za obveščanje o invalidski tematiki na Dolu pri Hrastniku je bila odstranjena ob energetske sanaciji objekta Trg norcev NOB 13. Svet za invalide pri Občini Hrastnik je podal pobudo za ponovno namestitev oglasne omarice na staro mesto (med bifejem Kmetijske zadruga in bivšo pošto) v najkrajšem možnem času.

Društvo invalidov Hrastnik

V omaricah društvo nenehno objavlja kontaktne podatke ter letni program srečanj in ekskurzij, poleg tega pa posamezne mesečne aktivnosti še posebej izpostavlja s posebnim obvestilom. Članstvo seznanja tudi s posebnimi ugodnostmi, ki jih invalidom nudijo slovenska naravna zdravilišča.

Društvo diabetikov Hrastnik

V omaricah Občine po meri invalidov je društvo objavilo letni program aktivnosti in posamezna vabila na organizirana srečanja.

Ostala društva

Ostala društva, vključena v Akcijski načrt za neodvisno življenje invalidov, so obvestila objavljala v svojih društvenih omaricah.

1.5 Informiranje članstva

Informiranje članstva je ključno, kajti le ažurne informacije omogočajo članom aktivno sodelovanje v aktivnostih društva.

Društvo invalidov Hrastnik

Vse aktualne informacije glede programa dela DI Hrastnik lahko članice in člani društva prejmejo vsako sredo v času uradnih ur (9.-12. ura) na sedežu društva (Cesta 1. maja 52) oz. po telefonu (03 56 43 306). Ves čas jim je na voljo tudi elektronski naslov info@invalidi-hrastnik.si. Vedno večjo vlogo pri informiranju članic in članov ima spletna stran DI Hrastnik (www.invalidi-hrastnik.si). Še vedno pa so nepogrešljivi:

- poverjeniki, ki osebno podajajo informacije o aktivnostih društva članicam in članom,
- letni koledarček z zapisanimi načrtovanimi aktivnostmi, ki ga člani prejmejo ob plačilu letne članarine in
- letni bilten, ki ga člani prejmejo na zboru članov.

Društvo diabetikov Hrastnik

Vse aktualne informacije glede programa dela društva lahko članice in člani pridobijo vsak ponedeljek v času uradnih (9.-11. ura) na sedežu društva (Cesta 3. julija 7) oz. po telefonu (081 611 340). Ves čas jim je na voljo tudi elektronski naslov dd.predsednik@kabelnet.net.

1.6 Ozaveščanje invalidov

Ozaveščanje delovnih invalidov o njihovih pravicah in možnostih ukrepanja ob morebitnih zlorabah in nasilju se je zagotavljalo z izobraževanjem na usposabljanjih Zveze delovnih invalidov Slovenije za aktivno življenje in delo (ZDIS) ter s sodelovanjem v različnih oblikah vseživljenjskega učenja.

Društvo invalidov Hrastnik

Ozaveščanje delovnih invalidov o njihovih pravicah in možnostih ukrepanja ob morebitnih zlorabah in nasilju se je odvijalo z izobraževanjem na usposabljanjih Zveze delovnih invalidov Slovenije (ZDIS). Na usposabljanjih ZDIS za aktivno življenje in delo se je leta 2023 usposabljal 8 članov in članic Društva invalidov Hrastnik:

- 2 člana 13. in 14. aprila v Thermani Laško,
- 2 člana 15. in 16. junij v Zdravilišču Radenci,
- 4 člani 23. in 24. decembra v Termah Čatež.

Društvo Sožitje – društvo za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju Hrastnik

Izobraževanja članov:

- Vikend seminar za člane v Podčetrtku (junij), odrasli člani so se brez staršev odpravili na seminar,
- Tabor vseživljenjskega učenja Zveze Sožitje na Kolpi (julij),
- Vikend seminar za starše v Ankaranu (september).

1.6.1 Evropska kartica ugodnosti za invalide

Evropska kartica ugodnosti za invalide (<https://www.invalidska-kartica.si/sl/>) omogoča invalidom enotnejšo obravnavo in specifične ugodnosti pri potovanju v druge države EU, dostopnosti prometa, turizma, kulture, športa in prostega časa. Tudi v Hrastniku lahko invalidi na osnovi Evropske kartice ugodnosti za invalide koristijo določene ugodnosti.

Javni zavod za kulturo, šport, mladino in turizem Hrastnik (KRC Hrastnik):

- brezplačna uporaba prostorov Mladinskega centra Hrastnik,
- brezplačen vstop na prireditve v Mladinskem centru Hrastnik,
- brezplačna udeležba na jezikovnih in računalniških tečajih v Mladinskem centru Hrastnik,
- 20% popust pri nakupu vstopnic za vse kulturne prireditve, ki jih organizira KRC Hrastnik,
- 20% popust pri nakupu vstopnic za bazen KRC Hrastnik.

1.7 Podpora Občine Hrastnik društvenim projektom

Občina Hrastnik je podpirala pomembnejše akcije, ki so imele za cilj osveščanje občanov o položaju invalidov v družbi, in sicer:

- prireditev za člane društva ob 50-letnici DI Hrastnik (24.6.2023, Športna dvorana na Logu),
- razstava ročnih del DI Hrastnik (26.10.2023, Hočijeva galerija),
- Manj svečk za manj grobov (30.11.2023 – 1.11.2023),
- prireditev DI Hrastnik ob mednarodnem dnevu invalidov za člane društva (2.12.2023, Športna dvorana na Logu).

1.8 Vzgojno izobraževalni zavodi

Vzgojno izobraževalni zavodi so v svoje programe na različne načine vključevali sporočila o pravicah invalidov in razvijali pozitivne odnose do različnosti in invalidnosti.

Vrtec Hrastnik

V vrtcu se zavedajo, da so otroci in ljudje s posebnimi potrebami del naše družbe, našega življenja, zato si prizadevajo da se otroci s posebnimi potrebami poleg rednega programa kurikuluma vključujejo tudi v druge projekte.

Vrtec Hrastnik je vključen v projekt KORAK K SONČKU, Zveze Sonček, katerega cilj je ozaveščanje družbe o vključevanju. V ta namen so se še intenzivneje povezali z Osnovo šolo NHR Hrastnik, OŠ Log - odd. z nižjim izobrazbenim standardom, novost pa je povezava s centrom VDC Zagorje. Sodelovanje je obojestransko navdušujoče in navdihujoče. S tem se razvija strpnost, rušijo se predsodki in se uči pozitiven odnos do drugačnosti, nudenja pomoči drug drugemu. Otrok z Odločbami je vsako leto več, s tem pa tudi potreb po tovrstnem kadru, strokovnjakih.

V vrtcu si želijo in trudijo, da bi se v vrtcu vsak otrok čutil sprejetega, enakopravnega in edinstvenega.

Strokovni delavci in otroci, so se pridružili tudi akciji: POHOD Z RDEČIMI BALONI OB MEDNARODNEM DNEVU REDKIH BOLEZNI.

Osnovna šola narodnega heroja Rajka Hrastnik

Posebno pozornost osveščanja učencev o invalidnih osebah, na šoli posvečajo v okviru programa preventivnih dejavnosti. Vsako leto tako obeležijo svetovni dan invalidov in v ta namen potekajo na urah oddelčnih skupnosti razgovori na temo pravic invalidov, predvsem pa težav s katerimi se srečujejo v vsakdanjem življenju.

Izdelujejo se plakati, ki jih predstavijo ostalim učencem šole. Na podoben način se vsako leto obeleži tudi svetovni dan bele palice, svetovni dan zdravja, mednarodni dan starejših ter mednarodni dan ljudi s posebnimi potrebami. Z namenom ozaveščanja o redkih boleznih, učenci nižjega izobrazbenega standarda in posebnega programa v mesecu marcu izvedejo Pohod z rdečimi baloni. Večina aktivnosti v programu je namenjenih osveščanju učencev, kako ohranjati zdravje tudi z namenom, da se prepreči nastanek invalidnosti.

Sodelovali so tudi z Društvom upokojencev Hrastnik, projekt Starejši za starejše. Učenci so se vključili kot nastopajoči na prireditvi ob materinskem dnevu, ki je potekala v Knjižnici Antona Sovreta Hrastnik.

Sodelovali so z Domom starejših Hrastnik, in sicer v tednu pisanja z roko, ko so si učenci in oskrbovani izmenjali pisma. Učenci osmega razreda so se vključevali v Domu z bralnimi uricami. Učenke devetega razreda, ki so vključene v projekt MEPI, so se v okviru prostovoljstva enkrat tedensko družile z oskrbovanci.

Učenci vsako leto v sodelovanju z Društvom diabetikov Hrastnik pridobivajo nova znanja o sladkorni bolezni. Tako je bilo tudi v letu 2023. Sedem učencev se je preizkusilo na tekmovanju iz znanja o tej bolezni. Na šolskem nivoju so štiri osvojili bronasto priznanje.

Učenci I. in II. triade so sodelovali na natečaju Zveze delovnih invalidov Slovenije, kjer so ustvarjali likovne in literarne izdelke. Najboljši izdelki so bili objavljeni v Zborniku.

Že kar nekaj let organizirajo v sodelovanju s članicami Društva invalidov Hrastnik - Sončnice, delavnice izdelovanja cvetja iz papirja za učence 5. razreda.

Učencem 9. razreda so v okviru tehniškega dne 5XSTOP je KUL organizirali delavnico Zavoda Varna pot, kjer je svojo življenjsko pot predstavil invalid na vozičku.

2 BIVANJE IN DOSTOPNOST

2.1 Vključevanje invalidov v sprejemanje odločitev

Predstavniki društev, ki so povezana z delom z invalidi, ter predstavniki zavodov, ki se v občini ukvarjajo z invalidi, so vključeni v Svet za invalide pri Občini Hrastnik.

Svet za invalide je pripravil Akcijski načrt za neodvisno življenje invalidov v občini Hrastnik za obdobje 2023-2026 in Operativni načrt za neodvisno življenje invalidov v občini Hrastnik za leto 2023 ter ga začel uresničevati preko posameznih nosilcev. Temeljni cilj načrta je izvedba aktivnosti in ukrepov za izboljšanje kakovosti življenja invalidov.

Svet za invalide se je sestel štirih sejah (20.3., 7.9., 24.10., 28.11.).

2.2 Odpravljanje arhitektonskih ovir

Občina Hrastnik je nadaljevala z urejanjem ustreznega dostopa za invalidne osebe do javnih cest in objektov. V letu 2023 so bile realizirane naslednje aktivnosti:

- sanacija stopnišča pred objektom Log 1 ter postavitvev oprijemal in klopi ob stopnišču.

2.3 Označevanje parkirnih mest za invalidne in težje gibljive osebe

V občini Hrastnik se redno vzdržuje in dopolnjuje horizontalna in vertikalna označitev parkirnih mest za invalidne osebe (41 parkirnih mest horizontalno označenih, od tega 9 tudi vertikalno označenih). Obstoječa označitev parkirnih mest za invalide se je tekoče vzdrževala.

2.4 Multimodalna mobilnost oseb z različnimi oviranostmi

Občina Hrastnik je aktivno sodelovala v projektu Multimodalna mobilnost oseb z različnimi oviranostmi:

- posodabljanje baze podatkov na zemljevidu multimodalne mobilnosti občin (<https://pregledovalnik.dostopnost-prostora.si/>),
- organiziranje Regijskega dogodka projekta Multimodalna mobilnost za osebe z različnimi oviranostmi (25.10.2023), na katerem so sodelovali predstavniki Ministrstva za okolje, podnebje in energijo, Geodetskega inštituta, zasavskih občin in zasavskih društev.

3 VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE

3.1 Vrtec Hrastnik

Zaradi premajhnega števila otrok s posebnimi potrebami tudi v šolskem letu 2023/2024 v Vrtcu Hrastnik ni bil oblikovan razvojni oddelek. Razvojni oddelek je za celotno regijo oblikovan v Vrtcu Trbovlje, v katerega se bo v šolskem letu 2024/2025 vključil 1 otrok.

V Vrtec Hrastnik je bilo v koledarskem letu 2024 vključeno 15 otrok s posebnimi potrebami (na podlagi Odločb Zavoda RS za šolstvo). Vsi otroci so vključeni v redne oddelke.

Večina otrok je usmerjena zaradi manjših razvojnih zaostankov in jim na podlagi odločbe pripada do 3. ure tedensko individualnega dela s specialno pedagoginjo, praviloma izven oddelka, v katerega so sicer vključeni.

Specialna pedagoginja v prvem mesecu po prejeti odločbi opazuje otroke, kako funkcionirajo v in izven oddelka, v skupini ter individualno, nato pa sestavi Individualiziran načrt dela, ki je prilagojen vsakemu otroku tako, da optimalno razvije njegove sposobnosti in spretnosti.

Sam načrt seveda nastaja v dogovoru s strokovnimi delavci oddelka, katerega otrok obiskuje in s pisnim soglasjem staršev otroka. O vsakem otroku tudi vodi predpisano Osebno mapo otoka.

Zaposlene imajo **4 spremljevalce** za fizično pomoč, **1 tiflopedagoga**, za pomoč pri premagovanju primanjkljajev in ovir ter **1 specialnega pedagoga**, ki izvaja dodatno strokovno pomoč z otroki s posebnimi potrebami v oddelkih oz. izven le-teh.

Specialna pedagoginja in svetovalna delavka v sodelovanju s strokovnimi delavci (**strokovna skupina**), ter starši izdelata individualizirane načrte za vsakega posameznika. Vse leto poteka komunikacija med vsemi člani, saj na ta način celovito spremljajo razvoj posameznikov in iščejo rešitve ter metode za učinkovito premagovanje primanjkljajev. Zavedajo se pomena sodelovanja vseh udeležencev. Na govorilnih urah s specialno pedagoginjo so prisotne tudi strokovne delavke oddelkov, katerih otroci so v obravnavi. Trikrat letno specialna pedagoginja evalvira stanje, individualiziran program po potrebi tudi dopolnjuje. Z evalvacijo se pisno seznanijo tudi starše.

Otroci s posebnimi potrebami so tako vključeni v vse dejavnosti, tudi nadstandardne programe, obogatitvene dejavnosti. Dejavnosti se prilagajajo njihovim sposobnostim. Med njimi so projekti: Ambasadorji sreče, Gibanje, Varno s soncem, Erasmus+ projekti...

3.2 Osnova šola narodnega heroja Rajka Hrastnik

Na Osnovni šoli narodnega heroja Rajka Hrastnik, Podružnični šoli Dol pri Hrastniku in v oddelkih NIS ter PPVI, so imeli v letu 2023 vključenih 16 učencev, ki so po Zakonu o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami razvrščeni kot dolgotrajno bolni. En učenec je težje gibalno oviran, dva učenca imata sladkorno bolezen, pet učencev pa ima spremljevalca (en učenec stalnega, štiri učenci pa začasnega).

Potrebe teh učencev so bile teme pogovora na pedagoških konferencah, evalvacijskih sestankih za učence s posebnimi potrebami in urah oddelčnih skupnosti.

3.3 Srednješolsko, višješolsko in visokošolsko izobraževanje

Na osnovi Pravilnika o štipendiranju v občini Hrastnik se vsako leto razpiše ena štipendija za študente s posebnimi potrebami s prebivališčem v občini Hrastnik. V letu 2023 ni bilo prijave na razpisano štipendijo.

3.4 Organizirana predavanja

Organizacije in institucije, ki so povezane z delom z invalidi, so organizirale predavanja z invalidsko tematiko.

Društvo invalidov Hrastnik

DI Hrastnik je leta 2023 organiziralo 3 predavanja z invalidsko tematiko:

- predavanje o zdravnih učinkih konoplje (9.3.2023, Knjižnica Antona Sovreta Hrastnik, predavala Tanja Dagarin),
- predavanje o boleznih dihal (19.5.2023, Knjižnica Antona Sovreta Hrastnik, predaval Ladislav Golouh, dr.med.),
- predavanje o zdravem življenju (17.11.2023, sejna dvorana DI Hrastnik, predavala Tamara Zemljak, dipl.m.s.).

Društvo Sožitje – društvo za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju Hrastnik

Društvo Sožitje – društvo za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju Hrastnik je organiziralo naslednje izobraževalne delavnice:

- kuharske delavnice (januar – Langoš in skutini cmočki, april – sladke košarice in topli sendviči, junij – peka peciva, september – kolač s slivami in kapučino, november – obloženi kruhki),
- ustvarjalne delavnice (februar – izdelovanje srčkov v pričakovanju Valentinovega, marec – izdelovanje rožic, zajčkov in petelinčkov v pozdrav pomladi, maj – izdelovanje metuljčkov in pikapolonic, junij – izdelovanje ribic in hobotnic, september – izdelovanje jesenskih dreves,
- računalniške delavnice (oktober, november).

Javni zavod za kulturo, šport, mladino in turizem Hrastnik - Mladinski center Hrastnik:

Mladinski center Hrastnik nudi vsem organizacijam, povezanim z delom z invalidi, brezplačno uporabo prostorov za izvedbo izobraževalnih in ustvarjalnih aktivnosti.

Vsem invalidom, ki izkažejo svoj status z Evropsko kartico ugodnosti za invalide, nudi Mladinski center Hrastnik:

- brezplačen vstop na prireditve,
- brezplačno udeležbo na jezikovnih in računalniških tečajih.

Zdravstveni dom Hrastnik

Zdravstveno vzgojne aktivnosti so v Zdravstvenem domu Hrastnik (ZD Hrastnik) potekale preko zdravstveno vzgojnega centra. Aktivnosti so potekale v samem domu in izven njega. Izven zdravstvenega doma so aktivnosti potekale v vrtcih, v šoli, raznih društvih ter gospodarskih družbah.

4 DELO IN ZAPOSLOVANJE

4.1 Podpora zaposlovanju invalidov

Občina Hrastnik

V okviru občinskega proračuna so se tudi v letu 2023 zagotavljala sredstva za sofinanciranje javnih del. Pri zaposlovanju na javna dela so imele glede na zahtevnost del in zahtevano stopnjo strokovne izobrazbe prednost brezposelne invalidne osebe.

Preko javnih del je bilo v letu 2023 na področju družbenih dejavnosti in komunalno cestne infrastrukture zaposlenih 13 občanov, od tega 1 invalidna oseba.

Urad za delo Hrastnik

Urad za delo Hrastnik napotuje invalidne osebe tako kot ostale brezposelne osebe, ki so prijavljene na zavodu, v zaposlitve (v skladu z njihovo delazmožnostjo) ter v razne ukrepe aktivne politike zaposlovanja in delavnice vseživljenjske karijerne orientacije.

Zakon o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov, ki je bil sprejet v letu 2004 (UPB1 - Ur. l. RS št. 100/05), nalaga Zavodu vrsto novih dejavnosti na področju ugotavljanja in zaposlovanja invalidov. Po tem zakonu je Zavod pristojna institucija, ki določeni skupini oseb z okvaro zdravja in zmanjšano delovno zmožnostjo, ki sicer po drugih predpisih ne more pridobiti statusa invalida, le-tega ugotovi po določenem predpisanem postopku in odloča o drugih pravicah invalida. Govorimo o postopkih odločanja za:

- priznanje statusa invalida,
- priznanje pravice do zaposlitvene rehabilitacije ter
- ugotavljanje zaposljivosti.

V evidenci brezposelnih oseb v občini Hrastnik je bilo vsak mesec povprečno 53 invalidov (največ meseca januarja: 63, najmanj v mesecih september in oktober: 47).

V letu 2023 je bila v občini Hrastnik vključena v postopke zaposlitvene rehabilitacije ena brezposelna oseba.

V občini Hrastnik se je v letu 2023 zaposlilo 13 invalidnih brezposelnih oseb.

4.2 Spodbujanje invalidov

Člani DI Hrastnik so se redno udeleževali Usposabljanj za aktivno življenje in delo, ki jih za zaposlene in brezposelne (iskalce zaposlitve) invalide organizira ZDIS.

Društvo invalidov Hrastnik

Na usposabljanjih ZDIS za aktivno življenje in delo se je leta 2023 usposabljal 8 članov in članic Društva invalidov Hrastnik:

- 2 člana 13. in 14. aprila v Thermani Laško,
- 2 člana 15. in 16. junij v Zdravilišču Radenci,
- 4 člani 23. in 24. decembra v Termah Čatež.

5 FINANČNO-SOCIALNA VARNOST

5.1 Občina Hrastnik

Občina Hrastnik je tudi v letu 2023 v proračunu občine zagotavljala sredstva za izvajanje različnih socialno varstvenih dejavnosti, in sicer:

- zagotavljala so se sredstva za plačilo razlike med ekonomsko ceno bivanja v domovih institucionalnega varstva in plačilom, katerega lahko na osnovi Uredbe o merilih za določanje oprostitev pri plačilih socialno varstvenih storitev (Ur. list RS št. 110/2004, 124/2004 in spremembe) plačajo zavezanci (oskrbovanci in njihovi ožji družinski člani). V letu 2023 je občina v povprečju doplačevala domsko varstvo 47-im občanom, ki jih je največ vključenih v Dom starejših Hrastnik (povprečno mesečno je bilo v letu 2023 v hrastniški dom vključenih 16 občanov). Drugi občani pa so vključeni v domove širom Slovenije (v povprečju 31 občanov). Za te namene so bila v letu 2023 porabljena sredstva v višini 424.475 EUR.
- zagotavljala so se sredstva za nego in pomoč na domu, katero je dolžna občina organizirati na osnovi Zakona o lokalni samoupravi. To službo izvaja na osnovi sprejetega odloka s 1.4.2000 Dom starejših Hrastnik. Pomoč na domu zajema: gospodinjsko pomoč, pomoč pri temeljnih dnevni opravilih, pomoč pri ohranjanju socialnih stikov. Storitve se je izvajala s 5 socialnimi oskrbovalkami, zaposlenimi za nedoločen čas, od tega so bile 4 zaposlene za polni delovni čas, 1 pa kot invalid III. Kategorije za krajši delovni čas – 4 ure na dan. Cena storitev pomoči na domu je bila oblikovana na osnovi določil Pravidnika o metodologiji za oblikovanje cen socialno varstvenih storitev (Ur. list RS št. 36/02 in njihove spremembe). Cena storitve obsega stroške vodenja izvajalca, ki jo mora v celoti kriti občina v obliki subvencije, in stroške

za neposredno socialno oskrbo. V letu 2023 je pomoč na domu koristilo v povprečju 83 uporabnikov. Za te namene se je v letu 2023 namenilo 151.801 EUR.

- sofinancirala je programe varovancev Varstveno delovnega centra Zasavje. Za sofinanciranje programa Gradimo VIP Zasavje je bilo v letu 2023 namenjenih 6.117,36 EUR. Program vsebuje naslednje dejavnosti: psihoterapevtske obravnave za uporabnike in stanovalce, ki jih nujno potrebujejo in niso sistemsko financirane, fizioterapevtske obravnave za uporabnike dnevni enot, organizacijo vključujočih aktivnosti za uporabnike (prevozi na športne in kulturne prireditve, nadstandardne prireditve in organizacijo izobraževanj za bolj vključujočo in povezano zasavsko družbo)
- občanom iz socialno ogroženih družin so se zagotavljala sredstva za nabavo šolskih potrebščin in ozimnice na osnovi javni razpisa. Postopke je za Občino Hrastnik izvajal Center za socialno delo Zasavje- Enota Hrastnik. Na razpis za nakup šolskih potrebščin je prispelo 50 vlog. Pozitivno je bilo rešenih 50 vlog za 81 otrok. Pomoč je znašala za 1 triado 50 EUR/otroka, za 2 triado in do letnika 2005 pa 83 EUR/otroka.
- Za pridobitev pomoči za nakup ozimnice je prispelo 164 vlog. Pozitivno je bilo rešenih 159 vlog za 254 občanov. Pomoč je znašala 65 EUR za mali paket (1-2 osebi) in 128 EUR za veliki paket (3 osebe in več). Za te namene se je v letu 2023 namenilo 21.604 EUR.

Program Socialnega varstva je bil realiziran v 99,06 %. Znotraj programa je potekala realizacija na dveh glavnih programih in šestih podprogramih: 20029001 - Drugi programi v pomoč družini (75,00 %), 20049001 - Centri za socialno delo (92,12 %), 20049002 - Socialno varstvo invalidov (87,39 %), 20049003 - Socialno varstvo starih (87,39 %), 20049004 - Socialno varstvo materialno ogroženih (97,53 %), 20049006 - Socialno varstvo drugih ranljivih skupin (100 %). Največ sredstev v sklopu programa je bilo namenjenih oskrbninam (podprogram Socialno varstvo starih).

5.2 Center za socialno delo Zasavje – Enota Hrastnik

Center za socialno delo Zasavje – Enota Hrastnik je tudi v letu 2023 zagotavljal izvajanje ukrepov socialne pomoči skladno s področno zakonodajo (prva socialna pomoč, varstvo odraslih oseb z motnjami v telesnem in duševnem razvoju, pravica do dodatka za tujo nego in pomoč, pravica do izbire družinskega pomočnika, družinski prejemki...) ter opravljal dodatne naloge po pogodbi z Občino Hrastnik (podeljevanje enkratnih denarnih socialnih pomoči za šolske potrebščine, podeljevanje enkratnih denarnih socialnih pomoči za ozimnico, izdelava socialnih poročil in mnenj za kritje stroškov pogreba s strani občine...).

Center za socialno delo Zasavje – Enota Hrastnik je izvajal tudi program pedopsihiatrične obravnave, ki se je zaradi zaznave težav v odraščanju in med vrstniškega nasilja, ki se odraža v šoli, kot v prostem času, izkazal za zelo pomembnega. V program je bil vključenih 10 otrok. Za te namene se je namenilo 11.000 EUR.

5.3 Dom starejših Hrastnik

Dom starejših Hrastnik je izvajal storitev pomoč na domu, ki obsega gospodinjsko pomoč, pomoč pri temeljnih dnevni opravilih in pomoč pri ohranjanju socialnih stikov. Pomoč na domu je izvajalo 5 delavk. V letu 2023 je pomoč na domu koristilo v povprečju 83 uporabnikov. Največ uporabnikov je starih od 80 do 90 let, druga starostna skupina pa so uporabniki, ki so stari od 65 do 79 let.

Dom starejših Hrastnik je v letu 2023 začel z izdajo tiskanega informatorja Hrast, s katerim redno obvešča občane o življenju v Domu in promovira storitev pomoč na domu.

5.4 Društva, ki so povezana z delom z invalidi

Društva, ki so povezana z delom z invalidi, v največji možni meri pomagajo svojim članom, ki zaidejo v socialno stisko, s pomočjo v obliki prve osebne oz. socialne finančne pomoči.

Društvo invalidov Hrastnik

Invalidom s težjo invalidnostjo ali zelo slabim zdravstvenim stanjem in tistim, ki živijo v slabih socialnih razmerah, nudijo največ pozornosti v vseh pogledih, in sicer v obliki obiskov, organiziranih srečanj, piknikov ter zagotavljanju potrebne pomoči.

DI Hrastnik je v preteklih letih s finančno pomočjo Občine Hrastnik, ZDIS in tudi drugih donatorjev pridobilo več različnih invalidsko-ortopedskih pripomočkov ter potrebnih električnih negovalnih postelj, invalidskih vozičkov, dihalnih aparatov, kisikovih jeklenk ipd. Takšna oprema je več kot dobrodošla in je takoj ob prejemu na voljo za izposojajo članicam in članom društva.

Leta 2023 niso pridobili dodatnih invalidsko-ortopedskih pripomočkov. DI Hrastnik razpolaga z 8 električnimi negovalnimi posteljami, električnim invalidskim vozičkom in s 6 invalidskimi vozički. Ob koncu leta 2023 so članice in člani društva koristili vseh 8 električnih negovalnih postelj, električni invalidski voziček in 5 invalidskih vozičkov.

DI Hrastnik ima svoje člane tudi izven Hrastnika – tiste, ki so se odselili iz naše doline, a ostali zvesti članstvu hrastniškemu društvu invalidov. Ena takšnih, stanujoča v Letušu, ki je članica DI Hrastnik že več kot 20 let, se je obrnila na DI Hrastnik s prošnjo za pomoč po katastrofalnih avgustovskih poplavih. DI Hrastnik se je s prošnjo obrnilo na krovno Zvezo delovnih invalidov Slovenije, le-ta pa je prošnji ustregla v največji možni meri.

Vedno večje število članov društva išče prvo socialno pomoč na DI Hrastnik tudi zaradi pogovora in pomoči pri:

- razreševanju težav pri pridobitvi invalidskih in ortopedskih pripomočkov,
- izpolnjevanju Zahtevka za priznanje pravice do invalidnine za telesno okvaro,
- pisanju pritožb na odločitve državnih organov,
- dajanju priporočil pri zamenjavi za invalidom primerna stanovanja,
- urejanju zadev pri pristojnih službah (občina, center za socialno delo, zavod za zaposlovanje...),
- iskanju nasvetov za prizadete člane društva,
- vlaganju vlog za oprostitev plačila RTV prispevkov in znižanje prispevka za uporabo interneta,
- urejanju statusa invalida (vloge za priznanje telesne okvare...).

Društvo diabetikov Hrastnik

V obliki prve osebne oz. socialne finančne pomoči so članom društva priskočili na pomoč tudi tako, da so:

- članom pomagali z izposojajo glukometrov za merjenje krvnega sladkorja,
- članom brezplačno zagotovili testne lističe in alkoholne robčke.

5.5 Zbiranje sredstev za humanitarne in dobrodelne namene

Rdeči križ Slovenije – Območno združenje Hrastnik je s pomočjo humanitarnih akcij:

- omogočil brezplačno letovanje 27 otrokom na Debelem Rtiču
- razdelil 3193 paketov s hrano, 62 vreč pralnega praška, večje število kompletov higienskih pripomočkov (šampon, milo, plenice), 7300 kg oblačil in obutve, zavese, odeje, blazine, več kompletov posteljnine, posredovali so pri informiranju o možnostih pridobitve različnih kosov pohištva, preprog, bele tehnike, TV aparatov, sedežnih garniture,... in drugih pripomočkov.

Iz intervencijskih zalog (Sklad, React in FIHO) so razdelili:

- 1615 kg moke, 1610 kg testenin, 4668 l mleka, 3087 l olja, 4726 kosov konzervirane hrane (pelati, fižol, grah), 1048 kg riža, 5 kosov darilnih kartic (Hofer, Tuš, Mercator), 1218 kosov marmelade, 62 FIHO paketov, 62 kosov FIHO pralni prašek,
- 12 socialno šibkim otrokom so pomagali s šolskimi torbami in šolskimi potrebščinami
- z zbranimi donacijami dobrodelnega nogometnega turnirja v višini 1800 EUR so omogočili nakup ergonomskih stolov za OŠ NH Rajka Hrastnik.

Humanitarno društvo botrstvo za Hrastnik je 23.3.2023 v sklopu humanitarne akcije Botrstvo za kosila organiziralo dobrodelni koncert v Delavskem domu Hrastnik. Vsi izvajalci so se odpovedali honorarju.

Znesek prostovoljnih prispevkov v višini 3.623,25 EUR so namenili pomoči pri plačilu toplega obroka učencev Osnovne šole narodnega heroja Rajka Hrastnik tistih staršev, ki so zaposleni in prejemajo minimalne plače oz. nimajo zaposlitve zaradi bolezni ali invalidnosti, vendar niso upravičeni do denarne socialne pomoči.

6 ZDRAVJE IN ZDRAVSTVENO VARSTVO

6.1 Zdravstveni dom Hrastnik

ZD Hrastnik je javni zavod primarne ravni zdravstvenega varstva in spada med 5 najmanjših zdravstvenih domov v državi. Poslanstvo zdravstvenega doma je izvajanje aktivnosti z namenom preprečevanja obolenosti in ohranjanja zdravja ter seveda zdravljenje že obolenih zavarovancev. Zavod izvaja primarno zdravstveno varstvo za vse prebivalce občine Hrastnik, v nekaterih dejavnostih pa tudi zdravstveno varstvo prebivalstva iz širšega okolja Zasavja. Pri svojem delu se povezuje z drugimi zdravstvenimi organizacijami iz Zasavja in širše okolice.

Zdravstveno varstvo se v ZD Hrastnik izvaja v:

- ambulantni družinske medicine s pripadajočo referenčno ambulanto,
- ambulantni šolskega dispanzerja,
- v ambulantni Dispanzerja za ženske,
- v ambulantni odraslega zobozdravstva,
- v ambulantni mladinskega zobozdravstva,
- v ambulantni Doma starejših Hrastnik in
- v ambulantni Dispanzerja za medicino dela, prometa in športa.

ZD Hrastnik je s svojo dejavnostjo in programi še naprej zagotavljal storitve invalidom na način, ki je primeren za posameznika (dostopnost do ambulant, obiski na domu). Za učinkovito reševanje zdravstvenih problemov invalidov so se zdravstvene službe povezovale s socialnimi in drugimi službami ter tako namenile posebno skrb promociji zdravja.

6.1.1 Ambulantna dejavnost

Ambulantna dejavnost se povezuje z dejavnostjo laboratorija, fizioterapije, nege na domu, patronažne dejavnosti in reševalne službe. V reševalni službi izvajajo sanitetne prevoze, dializne prevoze, nenujne prevoze ležečih/nepokretnih pacientov in nujne prevoze. V okviru zdravstvenega doma delujejo tudi diplomirane medicinske sestre, ki skrbijo za zdravstveno in zobozdravstveno vzgojno delo tako, da zdravstvene delavnice izvajajo v samem zdravstvenem domu in na terenu. Kljub majhnosti izvaja ZD Hrastnik tudi 24 urno neprekinjeno zdravstveno varstvo in nujno medicinsko pomoč, ki deluje vse dni v letu. Za organizacijo 24 urnega neprekinjenega zdravstvenega varstva skupno skrbijo zaposleni v zavodu ter zdravniki koncesionarji in njihovi zaposleni.

6.1.2 Referenčna ambulanta

Od leta 2011 v ZD Hrastnik uspešno deluje referenčna ambulanta, ki predstavlja okrepitev tima družinske medicine in s tem tudi osnovne zdravstvene dejavnosti. V referenčni ambulanti je obstoječa splošna ambulanta nadgrajena tako, da posebno skrb namenja vodenju zdravljenja kroničnih bolnikov, velik del njihovega delovanja pa je namenjen izvajanju preventivnih aktivnosti za krepitev zdravja. Z vabili v referenčno ambulanto se pri bolnikih tekoče spremlja njihovo zdravstveno stanje in tako se skuša preprečiti, da se jim bolezen ne bi poslabšala ali celo prešla v invalidnost. V referenčni ambulanti se prav tako izvajajo presejalno preventivni zdravstveni pregledi za srčno žilne bolezni, ki so statistično najpogostejši vzrok smrti v Sloveniji. Diplomirana medicinska sestra referenčne ambulante deluje samostojno, a hkrati tekoče sodeluje z zdravnikom in zdravstveno vzgojnim centrom.

6.1.3 Ambulanta za oskrbovance Doma starejših Hrastnik

ZD Hrastnik izvaja dvakrat tedensko v okviru svoje redne dejavnosti tudi ambulanto za oskrbovance Doma starejših Hrastnik v prostorih Doma starejših Hrastnik. Zdravnik svoje delo opravlja tako v ambulanti kot tudi na posameznih oddelkih Doma starejših Hrastnik. Nepokretnim oskrbovancem omogočajo laborantke in patronažne sestre z obiskom v domu odvzem vzorcev za izvedbo laboratorijskih preiskav v ZD Hrastnik.

6.1.4 Patronažna služba

Leta 2023 so v ZD Hrastnik uspešno realizirali planirani program patronaže in nege na domu, ki je krit s prejemom prihodkov s strani Zavoda za zdravstveno zavarovanje (ZZZS). Obseg opravljenih programov neposredno odraža dejstvo, da se prebivalstvo stara in da se ležalne dobe v bolnišnicah krajšajo. V zadnjem času se opaža, da svojci svoje domače (v večji meri kot v preteklih letih) oskrbujejo doma tudi takrat, ko je potrebna paliativna oskrba. Patronažna služba obiskuje po potrebi paciente tudi med vikendi. Z namenom, da se vsaj nekoliko olajšajo situacije, v katerih so se znašli bolniki zaradi zdravstvenih težav, je obiskov patronažne službe na domovih vsako leto več. Poleg patronažnega zdravstvenega varstva na terenu pod okriljem ZD Hrastnik izvaja dejavnost patronažne službe v občini Hrastnik tudi zasebna patronažna sestra.

6.1.5 Reševalna služba

V okviru reševalne službe izvajajo več vrst reševalnih prevozov, vsi pa so namenjeni pacientom, katerih zdravstveno stanje ne omogoča več prevoza z javnim prevozom. Poleg sanitetnih reševalnih prevozov tistih pacientov, katerih mobilnost še ni povsem okrnjena, izvajajo tudi nenujne reševalne prevoze tistih pacientov, ki zaradi svojega težkega zdravstvenega stanja potrebujejo prevoz leže in v spremstvu zdravstvenega osebja. Reševalna služba že več let zapored beleži bistvene prekoračitve predvidenih programov. Zaradi potreb pacientov so v letu 2023 izvajali reševalno službo v večjem obsegu od priznanega tako, da so se prevozi zagotavljali vsak dan med delovniki med 7 in 20 uro. Nujni reševalni prevozi pa so se zagotavljali v okviru nujne medicinske pomoči, to je 24 ur dnevno 365 dni v letu.

Trenutno ima ZD Hrastnik v reševalni službi na razpolago tri vozila z ležiščem in kardiološkim stolom, ki so primerna za najtežje bolnike. Poleg tega razpolaga še z enim vozilom z nakladalno rampo za pritrditev invalidskega vozička v reševalno vozilo.

6.1.6 Zdravstvena vzgoja za odraslo populacijo

Ministrstvo za zdravje že vrsto let posveča posebno pozornost preventivnemu zdravstvenemu delu, zato zdravstveno vzgojno delo in aktivnosti za varovanje in krepitev zdravja v zadnjih

letih pridobivajo na veljavi. Zdrav življenjski slog in poznavanje vedenja in navad, ki negativno vplivajo na zdravje, lahko namreč učinkovito pripomoreta k obvladovanju dejavnikov tveganja ter k preprečevanju in zdravljenju kroničnih bolezni in nastanka invalidnosti. Cilj programov je, da ima prebivalstvo Slovenije možnost doseči pričakovano življenjsko dobo enako razvitim državam, a hkrati tudi doseči, da visoko starost učakamo kar najbolj zdravi.

Udeležence v delavnice napotijo izbrani osebni zdravniki ali diplomirane medicinske sestre referenčnih ambulant. Udeležbe na testih hoje in delavnicah, namenjenih spopadanju z depresijo, so odprtega tipa. Testov hoje se vsako leto udeležuje več občanov Hrastnika. Nekateri udeleženci se na teste hoje vračajo vsako leto, na testih hoje se vedno pridružijo tudi invalidi.

6.2 Rehabilitacijski programi društev

Društva, ki so povezana z delom z invalidi, so tudi v letu 2023 izvajala različne programe, namenjene rehabilitaciji invalidov: organiziranje srečanj in obiskov za težke in nepokretne invalide, pomoč invalidom po težkih operativnih posegih ali po nastanku invalidnosti, ohranjanje psihofizičnih sposobnosti invalidov ter terapija s telovadbo za razgibavanje hrbtenice v bazenu z ogrevano vodo pod nadzorom fizioterapevtke.

Društvo invalidov Hrastnik

Z različnimi rehabilitacijskimi programi DI Hrastnik utrjuje in krepi medsebojno socialno moč in daje invalidom možnost enakopravne vključenosti v družbo. Cilj je izboljšati kvaliteto življenja s pravočasno pomočjo, z doseganjem čim večje neodvisnosti in samostojnosti, z ohranjanjem in nadgradnjo obstoječih sposobnosti ter oblikovanjem in ohranjanjem socialne mreže v okolju, kjer invalid živi in dela.

Ohranjevanje zdravja in drugi rehabilitacijski programi obsegajo:

- Ohranjevanje zdravja v objektih ZDIS: članice in člani DI Hrastnik so koristili objekte ZDIS v Izoli (8 terminov), Termah Čatež (8 terminov), Termah Ptuj (2 termin), Rogaški Slatini (1 termin), Radencih (2 termin) in Fiesi (1 termin). Poleg ohranjanja telesnega zdravja invalidov, prispeva 7-dnevno ohranjevanje zdravja v objektih ZDIS tudi k psihičnemu uravnovešenju znotraj članov družine invalida, saj se program v večini primerov izvaja kot družinska terapija. Aktivnosti v zdraviliških bazenih in na morju ter druženje deluje na uporabnike preventivno in terapevtsko.
- Psihosocialna rehabilitacija ZDIS: Tovrstnega posebnega socialnega programa ZDIS se lahko udeležijo le zaposleni in brezposelni delovni invalidi II. in III. kategorije, zaposleni in brezposelni člani s priznanim TO ter zaposleni in brezposelni člani s statusom invalida po ZZRZI. Članice DI Hrastnik so se letos udeležile psihosocialne rehabilitacije v Termah Olimia (19. do 25. marec – 1 članica) in Talasu Strunjan (19. do 25. november – 2 članici).
- 2-dnevno kopanje težjih invalidov: DI Hrastnik ima že tradicionalno v svojem letnem programu aktivnosti tudi kopanje težje invalidnih članic in članov društva. Leta 2023 so tako izvedli 2-dnevno kopanje težjih invalidov v Zdravilišču Laško 17. in 18. aprila. Kopanja se je udeležilo 24 težjih invalidov.
- Mesečna organizirana kopanja: zelo priljubljena oblika ohranjanja zdravja članic in članov DI Hrastnik so mesečna organizirana kopanja, ki so jih izvedli v mesecih od aprila do septembra: Terme Banovci (12. april), Terme Paradiso (4. maj), Bioterme Mala Nedelja (2. junij in 14. september) in Portorož (15., 24. julij in 24. avgust).
- Obiski težkih in nepokretnih invalidov: Poverjenice in poverjenik DI Hrastnik redno obiskujejo težje invalidne članice in člane društva. Takšni obiski poverjenikov, tudi v spremstvu vodstva društva in članov Komisije za zdravstvene in socialne razmere, so še posebej pogosti marca,

v času mednarodnega dneva žena in materinskega dne, in v času veselega decembra. Marca so tako obiskali in obdarili 55 težjih invalidk na domovih in v domovih starejših. V predbožičnih decembrskih dneh so obiskali in obdarili preko 80 težjih invalidov na domovih in v domovih starejših v Hrastniku, Trbovljah, Loki pri Zidanem Mostu, Preboldu in Laškem. Povsod so bili lepo sprejeti. Skupno 241 neponovljivih uporabnikov.

- Na osnovi podpisane pogodbe ZDIS s posameznimi zdravilišči so lahko tudi člani DI Hrastnik koristili popust v številnih slovenskih zdraviliščih (Terme Topolšica, Thermana Laško, Terme Zreče, Terme Dobrna, Terme Vivat, Vodno mesto Atlantis...).

Društvo Sožitje – društvo za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju Hrastnik

Rehabilitacijske dejavnosti članov društva:

- vodno razgibavanje v Zdravilišču Laško (februar, marec, april, november),
- test hoje v izvedbi Zdravstvenega doma Hrastnik na stadionu v Športnem parku na Logu (maj),
- vodno razgibavanje v Termah Paradiso v Dobovi (junij),
- kopanje v morski vodi (avgust, Koper).

Društvo diabetikov Hrastnik

Društvo diabetikov Hrastnik je izvedlo naslednje rehabilitacijske aktivnosti:

- Tedenska merjenja krvnega sladkorja, holesterola in krvnega tlaka: vsak prvi torek v mesecu v prostorih Društva diabetikov Hrastnik od 8. do 10. ure. Na merjenjih so udeležencem podali tudi osnovne informacije o faktorjih tveganja.

Društvo hrbteničarjev Zasavje

Društvo je vsak torek izvajalo terapevtsko telovadbo v zimskem kopališču v Hrastniku od 16. do 18. ure pod strokovnim nadzorom fizioterapevtke. Zaradi izjemnega povišanja cen ogrevanja vode je upravljalec bazena prenehal s povečanim ogrevanjem na 30°C za terapevtsko telovadbo. Osnovna temperatura vode 27°C je bila za marsikaterega člana društva bistveno prenizka, zato so številni člani, katerih starost je več kot 70 in 80 let, prenehali z vodno terapevtsko telovadbo. Posledično se društvo sooča tudi z upadom članstva.

7 KULTURNO UDEJSTVOVANJE IN DRUŽENJE

7.1 Kulturno udejstvovanje

Zveza kulturnih društev Hrastnik

Zveza kulturnih društev Hrastnik je preko svojih članov (društev) spodbujala udejstvovanje invalidov in možnosti vključitve v različne kulturne dejavnosti tako, da se je dejavnost kulturnih društev predstavila širši javnosti na:

- Poletnem festivalu hrastniške knjižnice (junij, Tržnica Hrastnik),
- Martinovanju s hrastniškimi kulturnimi društvi (18.11.2023, roketno igrišče v Športnem parku na Logu).

Knjižnica Antona Sovreta Hrastnik

Za uspešno delo knjižnice je nujno potrebno, da knjižnica pozna svoje okolje in prepozna skupine prebivalcev s posebnimi potrebami ter zna zadovoljiti njihove potrebe. Otroci in mladostniki z motnjo v duševnem razvoju so vključeni Podružnično šolo Log, ki deluje v okviru Osnovne šole narodnega heroja Rajka Hrastnik. Knjižnica zanje vsako leto izvaja različne bibliopedagoške dejavnosti.

Knjižnica že vrsto let sodeluje z Društvom invalidov Hrastnik (delavnice, predavanja) in Društvom upokojencev Hrastnik (projekt Starejši za starejše).

Velik poudarek daje knjižnica dostopnosti knjižnega in drugega gradiva slepim in slabovidnim. V knjižnici se nahaja elektronsko povečevalo, ki omogoča branje slabovidnim. Knjižnica je fizično prilagojena invalidom, saj ima urejen dostop za invalide na vozičkih, sanitarije za invalide in pred knjižnico označeno parkirno mesto za invalide. Invalidnim osebam nudi individualno pomoč knjižničarja, pomoč pri svetovanju, informiranju in iskanju gradiva, ter dostavo knjižničnega gradiva na dom. V veliki meri je invalidom prilagojen tudi nakup knjižničnega gradiva: zbirka knjig z večjim oz. močnejšim tiskom za slabovidne in zvočne knjige. Letna članarina za invalide in upokojujence znaša 10 EUR in je za 3 EUR oz. 23,1 % nižja od redne članarine za zaposlene fizične osebe (13 EUR).

Knjižnica Antona Sovreta Hrastnik je leta 2023:

- v mesecu juniju realizirala tradicionalni Poletni festival hrastniške knjižnice (12.6.–14.6.),
- izvedla bralno značko za odrasle,
- gostila predavanje o zdravilnih učinkih konoplje (9.3., organizator DI Hrastnik, predavala Tanja Dagarin),
- gostila predavanje o boleznih dihal (12.5., organizator DI Hrastnik, predaval Ladislav Golouh, dr.med.),
- gostila tradicionalno srečanje starejših občanov Hrastnika v okviru projekta Starejši za starejše (marec, november).

Javni zavod za kulturo, šport, mladino in turizem Hrastnik (KRC Hrastnik)

KRC Hrastnik je organiziral otroški in večerni abonma. V Hočijevi galeriji je bila 26.10. na ogled razstava ročnih del ob 50-letnici Društva invalidov Hrastnik.

V Mladinskem centru Hrastnik:

- vsak ponedeljek ustvarja skupina pletilj Plave orlice,
- se vsak četrtek družijo prostovoljci projekta Starejši za starejše Društva upokojujencev Hrastnik,
- se izvajajo plesne vaje in računalniški tečaj Društva Sožitje Hrastnik.

Društvo invalidov Hrastnik

Kulturna dejavnost obsega vključevanje invalidov v družbeno življenje skozi doživljanje kulturno umetniških storitev. Na DI Hrastnik skrbijo za ohranjanje stika članov s kulturno dediščino preko naslednjih aktivnosti:

- Članice sekcije ročnih del, imenovane Sončnice, se zberejo in ustvarjajo v prostorih Doma starejših Hrastnik ob ponedeljkih.
- Kulturni dan (6. februar, Sejna soba DI Hrastnik): skozi življenje in delo dr. Franceta Prešerna so članice in člani DI Hrastnik popeljale številne recitacije njegovih del v izvedbi članic kulturne sekcije in sekcije ročnih del DI Hrastnik. Za glasbene dodatke je poskrbela Alina Jularič na citrah, učenka glasbene šole Hrastnik, pod mentorstvom poznane citrarke Cite Galič. Glede na to, da je Vlada RS na pobudo Ministrstva za kulturo razglasila leto 2023 za leto pesnika Karla Destovnika Kajuha, so del prireditve posvetili tudi njegovi vlogi v slovenski kulturi.
- DI Hrastnik vsako leto obogati program aktivnosti na kulturnem področju z nakupom dveh vstopnic za ogled gledaliških predstav v sklopu letnega abonmaja KRC Hrastnik. Zainteresirani člani DI Hrastnik si lahko brezplačno izposodijo vstopnici na sedežu društva v času uradnih ur. Leta 2023 so se udeležili petih abonmajskih predstav.
- Ogledi muzejev v sklopu ekskurzije: Ižakovci, Lendava, Filovci (14. oktober)
- Razstava ročnih del ob 50-letnici DI Hrastnik (16. oktober, Hočijeva galerija): Razstavo so si ogledali občani Hrastnika, povabljeni gosti iz drugih DI, učenci OŠNHR Hrastnik, dva oddelka iz Vrtca Hrastnik in stanovalci Doma starejših Hrastnik.

- Ogledi razstav ročnih del: Društvo Svoboda Krmelj (24. avgust), DI Trbovlje (27. november)
- Ustvarjalne delavnice DI Hrastnik: Članice Sekcije ročnih del DI Hrastnik že vrsto let prenašajo svoje bogato znanje in spretnosti na hrastniške mlajše rodove, leta 2023 so tako izvedle naslednje delavnice: Delavnica izdelovanj lutk iz blaga (19. januar, Knjižnica Antona Sovreta Hrastnik), Delavnica izdelovanj rož iz različnih materialov (marec, Knjižnica Antona Sovreta Hrastnik), Delavnica izdelovanj rož iz krep papirja (marec, OŠNHR Hrastnik)
- Ustvarjale delavnice ZDIS: članica DI Hrastnik, ki je aktivna tudi v društveni sekciji ročnih del, se je udeležila ustvarjale delavnice Izdelovanje velikonočne dekoracije (Radenci, 28. februar – 7. marec).

Društvo Sožitje – društvo za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju Hrastnik

Društvo je omogočilo kulturno udejstvovanje svojih članic in članov::

- ogled gledališke predstave Štilčkov (marec, november),
- organizacija razstave v spomin na dolgoletno predsednico društva Viktorijo Matekelj. Razstavljali so njene slike ter lastne izdelke in fotografije iz ustvarjalnih delavnic,
- izdelovanje slik s svežim cvetjem (maj).

7.2 Druženje

Vsa društva, ki so povezana z delom z invalidi, so organizirala in izvedla različne oblike druženja svojih članov (ekskurzije, pikniki, srečanja ob pomembnih mednarodnih dnevih, društvene obletnice ipd.).

Društvo invalidov Hrastnik

DI Hrastnik nameni vsako leto posebno pozornost različnim oblikam druženja članic in članov ter tako tudi z družabnimi srečanji prispeva k dvigu kakovosti življenja hrastniških invalidov. Leta 2023 so organizirali naslednje oblike druženja članov DI Hrastnik:

- praznovanje dneva žena (10.3.2023, Štatenberg),
- redni zbor članov (26.3.2023, Športna dvorana na Logu v Hrastniku),
- jubilejna proslava ob 50-letnici DI Hrastnik (24.6.2023, Športna dvorana na Logu),
- letovanje na otoku Braču (2.- 9.9. 2023),
- društveni piknik (17.6.2023, Štatenberg),
- ekskurzija v Prekmurje (14.10.2023),
- srečanje ob mednarodnem dnevu invalidov (2.12.2023, Športna dvorana na Logu v Hrastniku)
- članicam in članom, starejšim od 65 let, so napisali in poslali rojstno dnevna voščila, voščilnice izdelajo članice sekcije ročnih del DI Hrastnik, imenovane Sončnice. Svojem umrlih članov so poslali pisna sožalja. Skupaj poslali 277 voščilnic in 16 pisnih sožalnic.

Društvo Sožitje – društvo za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju Hrastnik

Društvo je izvedlo naslednje družabne aktivnosti za svoje člane:

- obisk učiteljice Minke v Loki pri Zidanem mostu (februar): z vlakom do Loke, obisk učiteljice Minke, nazaj peš do Radeč in nato z vlakom nazaj v Hrastnik,
- udeležba na prireditvi Zasavc leta (februar),
- zbor članov (marec),
- praznovanje rojstnih dni članov (marec, junij, september, december),
- obisk prostovoljke društva v Podkraju (april),
- ekskurzija v Velenje (grad) in Mežico (rudnik) (maj),
- ogled zanimivosti v Tehnološkem parku Celje (maj),
- jubilejna proslava ob 60-letnici Zveze Sožitje (maj, Ljubljana),
- piknik Društva sožitje Trbovlje (junij)

- piknik Društva sožitje Hrastnik, na katerega so bila vabljeni tudi ostala društva Sožitje iz Zasavja (junij),
- sprehod s prostovoljko Edit do kmetije v Podkraju (junij),
- kostanjev piknik (oktober),
- priprave na prednovoletno druženje s plesnimi vajami (november),
- obisk Miklavža (december),
- predbožični bazar (december),
- ogled predbožičnega Maribora (december),
- plesne vaje z Anito (december),
- prednovoletno druženje članov (december).

8 ŠPORT IN REKREACIJA

8.1 Podpora športu in rekreaciji invalidov

Občina Hrastnik

Občina Hrastnik je 15.3.2023 objavila Javni razpis za sofinanciranje športnih programov v občini Hrastnik, ki je vključeval tudi sredstva za sofinanciranje športa invalidov v okviru letnega proračuna. Športna rekreativna dejavnost Društva invalidov Hrastnik se je sofinancirala v višini 700 EUR, v enaki višini pa tudi športna rekreativna dejavnost Društva upokojencev Hrastnik in Društva upokojencev Dol pri Hrastniku.

Športna zveza Hrastnik, Javni zavod za kulturo, šport, mladino in turizem Hrastnik (KRC Hrastnik)

Na osnovi interesov društev je Športna zveza Hrastnik nudila društvom, ki so povezana z delom z invalidi, ustrezno pomoč pri organizaciji njihovih športno-rekreativnih dejavnosti.

Za realizacijo aktivnosti so se društvom na osnovi potreb in razpoložljivih terminov zagotavljala tudi uporaba športnih objektov in površin, s katerimi upravlja KRC Hrastnik.

8.2 Športni in rekreacijski programi društev

Društva, ki so povezana z delom z invalidi, so spodbujala svoje člane k rekreativni dejavnosti ter načrtovala športne in rekreativne aktivnosti za celotno leto.

Društvo invalidov Hrastnik

Rekreacija se je izvajala preko celega leta, in sicer:

- ob ponedeljkih in četrtek se zberejo in vadijo pikadisti,
- torki so rezervirani za terapevtsko telovadbo, ki je organizirana skupaj z Društvom hrbteničarjev Zasavje v hrastniškem bazenu,
- ob sredah se zbirajo in vadijo strategije šahisti, poleg tega pa so srede namenjene tudi terapevtski telovadbi v telovadnici Osnove šole NHR Hrastnik,
- vsak ponedeljek in petek svoje moči in znanje medsebojno pomerijo balinarji in balinarke.

Terapevtska telovadba

Skozi celo leto poteka razgibavanje v Športnem parku na Logu. Že vrsto let so sredini popoldnevi oz. večeri rezervirani za telovadbo v telovadnici Osnovne šole NHR Hrastnik. Dobili so se enkrat v večjem, drugič v nekoliko manjšem številu, vedno pa poskrbijo, da se dobro razgibajo. Uro telovadbe občasno spremlja tudi glasba, tako da je terapevtsko razgibavanje še bolj prijetno.

Terapevtska telovadba v vodi

Torkovi popoldnevi so rezervirani za terapevtsko telovadbo v bazenu KRC Hrastnik na Logu v Hrastniku. Skupaj s člani Društva hrbteničarjev Zasavje izvajajo člani DI Hrastnik izbrane vaje za hrbtenico pod vodstvom fizioterapevtke.

Balinanje

Območno tekmovanje – četvorke (22.4.2023, Trbovlje, sodelovali ženska in moška ekipa DI Hrastnik), Turnir ob 50-letnici DI Sevnica (26.5.2023, Sevnica, sodelovala moška ekipa DI Hrastnik)

Pikado

Četverboj ob 50-letnici DI Sevnica (2.8.2023, Krmelj, sodelovala mešana ekipa DI Hrastnik), Območno ekipno tekmovanje (7.10.2023, Hrastnik, sodelovali ženska in moška ekipa DI Hrastnik)

Ribolov

Območno tekmovanje (20.5.2023, Brestanica, sodelovala 2 predstavnika DI Hrastnik)

Šah

Območno tekmovanje – posamezno (4.2.2023, Dragatuš, sodelovali 3 predstavniki DI Hrastnik), Državno prvenstvo v šahu - posamezno (4.3.2023, Dol pri Hrastniku, organizator DI Hrastnik), Prijateljski turnir DI Hrastnik in DI Sevnica ob 50-letnici DI Hrastnik (22.6.2023, Dol pri Hrastniku)

Planinski pohodi

Toško Čelo (26.4.2023), GEOSS-Vače-Zasavka Sveta gora (19.5.2023), Šmarna gora (10.7.2023), Šmohor (27.7.2023), Blejska koča na Lipanci (28.9.2023)

Društvo Sožitje – društvo za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju Hrastnik

Realizacija športnih in rekreacijskih aktivnosti:

- vsaj enkrat mesečno ob petkih rekreativno plavanje v pokritem bazenu v Hrastniku (rekreativno plavanje se ni izvajalo v času nujnih vzdrževalnih del v bazenu: julij-avgust),
- pohod po Hrastniku (januar),
- bowling v Sevnici (marec, september),
- pohod po Laškem (april),
- priprave na Regijske igre Specialne olimpijade (maj),
- trening atletike (maj, september, november, december),
- pohod po Hrastniku (maj),
- Regijske igre Specialne olimpijade v Trebnjem: skoraj vsi tekmovalci Društva Sožitje Hrastnik so dobili medalje! (maj),
- pohod v Gore (september),
- zelo uspešno tekmovanje na Atletski miting v Mariboru (oktober),
- Plavalni miting v Mariboru, priplavali številne medalje (oktober).

Društvo diabetikov Hrastnik

Realizacija športnih in rekreacijskih aktivnosti v letu 2023:

- mesečni pohodi po okolici Hrastnika (torek)
- mesečna kopanja v bazenu KRC Hrastnik in v Zdravilišču laško,
- terapevtska telovadba v vodi, organizirana skupaj z Društvom hrbteničarjev Zasavje (torek, bazen KRC Hrastnik)

Društvo hrbteničarjev Zasavje

Realizacija športnih in rekreacijskih aktivnosti v letu 2023:

Terapevtska telovadba v bazenu KRC Hrastnik (torek, od 16. do 18. ure). Terapevtske telovadbe v vodi se udeležujejo tudi člani ostalih društev, povezanih z delom z invalidi.

9 VERSKO IN DUHOVNO ŽIVLJENJE

9.1 Obiski verskega delavca

Dom starejših Hrastnik

Invalidom, ki so v trajni negovalni oskrbi v Domu starejših Hrastnik, se je redno omogočal obisk verskega delavca registrirane verske skupnosti.

10 SAMOORGANIZIRANJE INVALIDOV

10.1 Podpora samoorganiziranju invalidov

Občina Hrastnik

Občina Hrastnik je 22.3.2023 objavila Javni razpis za sofinanciranje društev, združenj, neprofitnih organizacij in humanitarnih organizacij v občini Hrastnik, na katerega se je prijavilo 20 društev, ki so povezana z delom z invalidi in težje gibljivimi osebami, in vključujejo v svoje članstvo občane Hrastnika. Dejavnost teh društev se je sofinancirala v skupni višini 7.565,82 EUR.

Dom starejših Hrastnik

Dom starejših Hrastnik podpira oblikovanje in delovanje invalidskih in drugih neprofitnih organizacij, ki izvajajo programe, s katerimi olajšajo najranljivejšim skupinam občanov vključevanje v delo in bivalno okolje. Leta 2023 je Dom starejših Hrastnik omogočil delovanje Sekcije ročnih del DI Hrastnik v prostorih Doma, kajti prostori DI Hrastnik, v katerih so pred tem ustvarjale članice sekcije, niso bili več primerni za delovanje. Sekcija ročnih del DI Hrastnik bo gostovala in tedensko ustvarjala v prostorih Doma starejših Hrastnik dokler bo potrebno.

10.2 Programi društev in institucij

Društva in institucije, ki so povezane z delom z invalidi in težje gibljivimi osebami, imajo pester program aktivnosti. Vsa društva in institucije so realizirali svoje programe dela za leto 2023 v skladu z razpoložljivimi sredstvi. Realizacija aktivnosti po področjih dejavnosti je opredeljena v posameznih poglavjih Realizacije akcijskega načrta za neodvisno življenje invalidov v Občini Hrastnik za obdobje 2023-2026 v letu 2023.

11 STARANJE Z INVALIDNOSTJO IN MEDGENERACIJSKO SODELOVANJE

11.1 Program Starejši za starejše – Starejši za višjo kakovost življenja doma

Program Starejši za starejše – Starejši za višjo kakovost življenja doma, namenjen solidarnostni pomoči starejšim od 69 let, sta tudi v letu 2023 izvajala Društvo upokojencev Hrastnik in Društvo upokojencev Dol pri Hrastniku.

Društvo upokojencev Hrastnik

Na območju, ki ga pokriva Društvo upokojencev Hrastnik, je 20 prostovoljk v letu 2023 opravilo 2.408 obiskov, skupaj pa je bilo opravljeno 3.806 ur prostovoljnega dela, kar znaša 190 prostovoljskih ur na prostovoljko.

Pomoč se je nanašala na prinašanje iz trgovine, dostavo hrane, branje, pomoč pri hišnih opravilih in uveljavljanju pravic, prevoze, sprehode in druženje (osebno, telefonsko, računalniško). V okviru projekta so se dostavljali tudi 243 humanitarnih paketov hrane. Pri dostavi so sodelovali gasilci PGD Hrastnik, ki so zagotavljali prevoz.

Opravili so številne zastavljene naloge programa, nekaj pa so jih še dodali:

- četrtkova dopoldanska druženja v Mladinskem centru Hrastnik, vsak prvi četrtek druženje popestri tombola (14-18 udeležencev),
- druženje v maskah in sladkanje s krofi (februar, Mladinski center Hrastnik),
- dan za spremembe Slovenske filantropije pod sloganom Za(č)utimo) dobro namenili druženju s stanovalci Doma starejših Hrastnik z bogatim kulturnim programom (Ženski pevski zbor Svoboda Dol, učenca Glasbene šole Hrastnik, harmonikarja s petjem domoljubnih pesmi),
- proslava ob dnevu žena in materinskem dnevu (marec, Knjižnica Antona Sovreta Hrastnik),
- sodelovanje na okrogli mizi o pravicah in oblikah pomoči (Center za socialno delo Zasavje – Enota Hrastnik, Rdeči križ Slovenije – Območno združenje Hrastnik, patronažna služba Zdravstvenega doma Hrastnik in Krajevna skupnost Rudnik),
- seznanjanje oskrbovancev s projektom Prostofer,
- sodelovanje pri snemanju kratkega spota o prednostih projekta Prostofer,
- v sodelovanju z Rdečim križem Slovenije – Območnim združenjem Hrastnik so s pomočjo gasilcev 9-krat oskrbeli po 27 oskrbovancev s humanitarnimi paketi hrane,
- letno izobraževanje prostovoljcev na teme Nasilje in zlorabe nad starimi ljudmi, Gibanje za starejše ljudi, Medicinski pripomočki (april, oktober),
- Dnevi medgeneracijskega sožitja, kjer je prostovoljka Društva upokojencev Hrastnik in zasavska pokrajinska koordinatorica Jerica Laznik predstavila programa Starejši za starejše predsedniku vlade dr. Robertu Golobu (maj),
- letna ekskurzija prostovoljcev (junij, Maribor),
- sodelovanje pri pripravi in izvedbi pokrajinskega srečanja prostovoljcev Zasavske regije v Podkumu,
- druženja v Mladinskem centru Hrastnik popestrili z druženjem v naravi (september, oktober),
- v sklopu projekta Varni na domu so prostovoljke obiskale uporabnike E-oskrbe ter jim pomagale pri podalšanju oz. odpovedi storitve,
- srečanje s kulturnim programom, vsak udeleženec (cca. 60) je prejel v dar lično izdelan copatek Mihaela Mijatović z bombončkom (november, Knjižnica Antona Sovreta Hrastnik),
- sodelovanje in predstavitev Društva upokojencev Hrastnik na Festivalu stekla in zasavske kulinarike - Funšterc (september),
- sodelovanje v akciji Božiček za en dan, z darili je imelo 160 starostnikov polepšane božično-novoletne praznike,
- ohranjanje stikov z oskrbovanci, ki so se iz različnih razlogov preselili v domove starejših,
- obveščanje in izpolnjevanje vlog za uveljavljanje različnih pravic,
- oskrba z zdravili, spremljanje oskrbovancev pri opravih,
- rehabilitacija v Šmarjeških Toplicah,
- obveščanje javnosti o programu in opravljenem delu,
- opravili uvodno izobraževanje novih prostovoljcev in društvenih koordinatorjev,
- sklicali 8 sej z društvenimi prostovoljci in se udeležili 10 sej pokrajinske koordinacije,
- celoletno sodelovanje z Zvezo društev upokojencev Slovenije in Zasavsko Pokrajinsko zvezo društev upokojencev.

V letu 2023 so prostovoljke Društva upokojencev Hrastnik - programa Starejši za starejše še posebej ponosne na svojo kolegico Jerico Laznik – prostovoljko in koordinatorico programa Zasavsko Pokrajinske zveze društev upokojencev, ki je bila na predlog Zveze društev upokojencev Slovenije izbrana za naj mentorico prostovoljcev.

Prostovoljke so ponosne na opravljeno delo in si takšnega uspeha želijo tudi v prihodnje. Želijo si še novih prostovoljcev, ki jih za uspešno delo v bodoče nujno potrebujejo.

Društvo upokojencev Dol pri Hrastniku

Društvo je vključeno v program Starejši za starejše od leta 2008. Program izvaja 7 prostovoljcev, na usposabljanje pa so vabljeni še 3 člani. Prostovoljci obiskujejo starejše občane po celotni krajevni skupnosti Dol in njeni okolici: Kopitnik, Turje-Gore, Kal, Kovk, Brezno, Marno, Brdce in Brnica. Ne obiskujejo pa tistih krajanov, ki so v Domu za starejše in tistih, ki odklonijo sodelovanje s prostovoljci.

Prostovoljci pomagajo starejšim pri krajšanju časa s pogovorom ali z branjem, po potrebi jim prinesejo potrebno iz trgovine ali pa jim pomagajo pri obisku zdravnika in drugih potrebah, ki jih sami ne morejo več opravljati. Projekt sodeluje tudi s Centrom za socialno delo v Hrastniku (Božiček za en dan) in Rdečim križem pri razdeljevanju paketov.

11.2 Medgeneracijsko sodelovanje

Javni zavod za kulturo, šport, mladino in turizem Hrastnik - Mladinski center Hrastnik

Kontinuiran program medgeneracijskega sodelovanja se je odvijal v Mladinskem centru Hrastnik. Aktivnosti so potekale preko organiziranih delavnic, druženja in laične pomoči mladih starejšim. V mladinskem centru izvajajo svojo dejavnost tudi neformalne skupine starejših (skupina pletilj Plave orlice), katere svoja znanja prenašajo na mlade.

V prostorih Mladinskega centra Hrastnik so se odvijale tudi plesne vaje in računalniški tečaji Društva Sožitje Hrastnik.

Mladi se odzivajo na aktivnosti drugih humanitarnih društev in Centra za socialno delo, kjer so občasno potrebni tudi prostovoljci.

Medgeneracijsko središče Dol pri Hrastniku

Z vzpostavitvijo Medgeneracijskega središča na Dolu je zagotovljen prostor za izvajanje različnih društvenih aktivnosti in izvedbo različnih dogodkov za vse generacije (izobraževanja, srečanja, razstave...) tudi za celotno Krajevno skupnost Dol in njeno okolico. V letu 2023 so v tem središču potekale številne aktivnosti:

- izobraževanje na področju digitalne pismenosti, psihološke pomoči in jezikovnih tečajev,
- druženje delujočih društvenih sekcij (zeliščarji, ročna dela),
- druženje ob različnih družabnih igrah,
- organizacija predavanj različnih strokovnjakov (skrb za zdravje),
- sodelovanje in povezovanje med društvi v lokalni skupnosti (Društvo upokojencev Dol pri Hrastniku, Društvo kmečkih žena in deklet, Sadjarsko društvo) in regiji,
- sodelovanje z Domom starejših Hrastnik,
- pomoč starejšim pri izpolnjevanju in oddajanju obrazcev na ZPIZ,
- medgeneracijsko sodelovanje in povezovanje s podružnično šolo Dol.

Preko raznovrstnih aktivnosti v Medgeneracijskem središču Dol pri Hrastniku se neposredno uresničujejo kultura sodelovanja med generacijami ter vrednote prostovoljstva, humanizma, solidarnosti, povezanosti, vzajemnega razumevanja in sožitja.

Svet za invalide pri Občini Hrastnik
Predsednik
Gregor Erman